

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Velicu.**

Sumarul:

O datorie de împlinit. — Situația creditelor de asanare în caz de faliment. — Situația. — Cămătăria uzurară. — Banca „Nădlăcana” Nădlac. — Consfătuirea deponenților Băncii „Victoria” Arad. — *Cronică*: Necrolog. Camera de comerț din Lugoj. Uzinele de fier și domeniile Reșița s. a. București. Banca „Patria” bancă pentru credit, comerț și industrie s. a. Blaj. Cassa generală de economii, Sibiu. Institutul de credit fonciar, Sibiu. Reforma bancară în Cehoslovacia. Legea pentru reglementarea comerțului bancar în Polonia. Noue trimiteri de aur din Statele Unite în Europa. Cooperațiunea economică anglo-americană. Stabilizarea în Jugoslavia. Exportul scândurilor din România pentru Palestina. Numărul automobilelor în România și statele balcanice. — Adunări generale. — Dividendele. — Concurs. — Convocare.

O datorie de împlinit.

Am mai avut prilej să amintim, în coloanele acestei reviste, că câteva dintre așezămintele noastre financiare din Ardeal, cu o frumoasă activitate și reputație în trecut, au ajuns în situații grele prin imobilizările, ce le-au pricinuit afacerile nebankare în cari au intrat — dealtfel cu cele mai bune intenții.

Se face acum, la toate băncile acestea, mari eforturi, pentru a repara greșala comisă și a reveni la afacerile normale de bancă. Dificultățile sunt însă mari și refacerea merge încet. Lichidarea afacerilor comerciale și industriale reclamă timp mai îndelungat și noue sacrificii bănești, — greu de adus.

Dificultățile inerente astorfel de situații se mai potențează, de regulă, și prin bârfitorii nelipsiți, cari din rancune personale, din dorul de parvenire pe ruinele altora, indivizi ori instituții, conduși deci de motive egoiste, se îngrijesc să alarmeze pe deponenții și alți creditori a

băncilor respective — răspândind știri false, umflând lucrurile și exagerând faptele.

Și o fac aceasta de cele mai de multeori sub masca binevoitorului, care urea să salveze, ce mai este de salvat.

Ori este știut, că nu aceasta este calea cea adevărată pentru sanarea unor întreprinderi, ori de ce natură ar fi acelea, ajunse în dificultăți.

Una din condițiile principale, ducătoare la scop, în asemenea cazuri este, mai presus de toate, păstrarea calmului, atât din partea acționarilor, cât și a creditorilor deponenți sau alții.

Nervositatea, ce în mod firesc cuprinde toate cereurile interesate ale unei bănci ajunsă în dificultăți de plată, trebuie temperată, căci în caz contrar poate potența răul și duce la rezultate nedorite și păgubitoare pentru toți.

Calmitate se cere, în prima linie, dela conducătorii băncii responsabili pentru situația și eventual dezastrul societății. Ei trebuie, împreună cu organele de control ale societății, deasemenea responsabile, să fie gata a aduce — dacă este nevoie — chiar și sacrificii personale materiale pentru refacerea societății, încredințată conducerii și supravegherii lor, cu atât mai vârtos că în timpuri bune s'au bucurat de beneficii însemnate din veniturile băncii azi suferinde.

Este o datorie aceasta dela care nu se pot și nu este permis să se sustragă, căci în felul acesta vor contribui la calmarea spiritelor alarmate și recăștigarea încrederii deponenților și altor creditori, cari nu vor întârzia, în interesul lor pro-

priu, și și în interes general, să-și aducă partea lor de contribuție pentru refacerea societății în criză.

În cazuri de dificultăți financiare trecătoare, cum sunt cazurile dela băncile noastre, toți oamenii de bine au datoria morală, să pună umărul pentru a îndrepta, a reface, ceea ce este rău. Aceasta cu deosebire atunci, când se știe, că dificultățile nu se datoresc relei credințe ori fraudelor conducătorilor băncilor noastre (astfel de cazuri, trebuie să constatăm cu plăcere, nu avem!) ci cel mult lipsei de prevedere, împrejurărilor economice nefavorabile și spiritului nefast al timpului din primii ani de după războiu.

Situația creditelor de asanare în caz de faliment.

Astăzi când mereu se cere ajutor pentru asanare este bine să precizăm situația creanțelor creditorilor în caz de faliment, — faliment, care asupra comercianților se declară, dacă pasivele lor depășesc activele, iar asupra comercianților, deci și asupra societăților comerciale, dacă au încetat plățile.

Sub raportul menționat interesează atacabilitatea creanțelor, plăților, gajurilor și ipotecelor pe motiv că creditorul a avut cunoștință de încetarea plăților de către debitor, respective că a avut cunoștință că asupra debitorului s'a cerut declararea în stare de faliment. Aceste sunt cazurile prevăzute la art. 27 din leg. ard. pentru falimente, cazuri în cari atacabilitatea încetează, dacă actele și faptele juridice atacabile s'au produs cu cel puțin șase luni premergător deschiderii falimentului.

Două distincțiuni trebuie făcute. Una între *acte* juridice și între *fapte* juridice, a doua în ce privește faptele juridice între acele cari au urmat scadenței creanței sau cari consistă în asigurări la cari creditorul avea titlu de drept de mai înainte și între acele cari s'au săvârșit înainte de scadență sau fără titlu de drept anterior la asigurare.

Actele juridice sunt convenționale propriu zise: contracte de împrumut cu sau fără asigurare, cumpărări-vânzări, schimburi, închirieri etc. etc. *Faptele* juridice sunt fapte singuratice cu efect ju-

ridic, cari nu au caracterul convențiilor susmenționate, cum sunt plățile, gajările, constituirile de ipotecă, sechestrele etc. etc.

Astfel dacă acord un credit și comitent stipulez ipoteca sau lombard, se tratează de un act juridic. Dacă primesc plăți asupra creanței mele, dacă ipoteca inițial stipulată o întabulez numai mai târziu sau dacă stipulez mai târziu ipotecă, lombard etc., pentru o creanță mai veche, atât plata, cât și întabularea ipotecei sau primirea gajului este fapt juridic.

Faptele juridice cad sub apreciere mai severă. Ele sunt presupuse ca păgubitoare pentru ceilalți creditori și astfel sunt atacabile pe simplul motiv că creditorul, atuncea când le-a săvârșit a avut cunoștință de prezentarea cererii pentru declararea creditorului în stare de faliment sau de încetarea plăților. Mai mult, dacă a primit plată înainte de scadență sau dacă și-a stipulat sau a primit asigurare (ipotecă, gaj) independent de titlul de creanță, atuncea aceste fapte sunt atacabile și dacă ele s'au produs cu 15 zile premergător prezentării petiției de declararea debitorului în stare de faliment, sau încetării plăților.

Alta este situația privitoare la *actele* juridice.

Dacă eu acord cuiva un credit condiționat de acoperire cu gaj sau ipotecă, atuncea nu este suficient să știu că el este în stare de încetare de plăți, ci mai trebuie să mi-se facă dovada, că acest credit a păgubit pe ceilalți creditori. Presupunerea legală este că un asemenea act juridic nu este ca atare păgubitor și jurisprudența a statuat în diferite rânduri în felul acesta. Accentuez însă „ca atare” și accentuez că jurisprudența a mai declarat, că nu este păgubitoare ca atare, dacă *banii au intrat în patrimoniul debitorului*. Aceasta înseamnă: Debitorul meu să fi primit împrumutul, și să-l fi întrebuințat de așa, încât să nu creeze celorlalți debitori o situație mai rea.

Cu alte cuvinte și concretizând și mai mult problema: dacă o bancă îmi solicită ajutorul pentru a trece peste o criză în care a ajuns, fie prin runul depozenților, fie prin imobilizare, fie prin ambele, atuncea un credit ipotecar cu caracter de asanare, deci în scopul de

a-i face băncii posibilă mobilizarea sa, de a-i face posibil să satisfacă pe deponenții săi, fără a proteja însă pe unul față de altul și în genere în scopul, de a se ajuta acelei bănci să treacă peste criza acută fără a ajunge în stare de încetare de plăți, fără a se prăbuși spre paguba și a deponenților, — un asemenea credit nefiind în paguba celorlalți creditori, nu se poate ataca cu efect. Nu este însă permis să se acorde credite pentru a se favoriza unii creditori în paguba altora, ntei ca acționarii să tragă beneficii.

Astfel sunt posibile credite de asigurare, dar banca creditoare trebuie să ia măsuri de tutelă și control. Aceasta cu atât mai mult, cu cât legăturile între creditori și debitor sunt mai vii și cu cât mai mult creditorul este în situație să cunoască criza debitorului. De pildă cercetarea gestiunii și socotelile băncii debitoare de către banca creditoare este dovadă suficientă în instanță pentru stabilirea, că aceasta a cunoscut încetarea plăților primei.

Natural, dacă banca debitoare nu mai este activă, situația se schimbă în mai rău, pentru că codul comercial impune Consiliului de administrație a fiecărei societăți să anunțe Tribunalului, că pasivele întrec activele, îndată ce situația aceasta se produce. Atuncea debitorul se găsește deja în stare de faliment material.

Cred deci, că la toate acestea credite, creditorul lucrează în propriul său interes, dacă controlează sever ce se face cu banii acordați ca împrumut.

Sibliu.

Dr. Lucian Borcia.

Situația.

Săptămâna de după Paști nu prezintă nimica nou. Toată lumea este în așteptarea unor vremuri mai bune.

În numărul prezent vom căuta să arătăm în linii generale, cari sunt datoriile statului român. Credem util acest lucru deoarece stabilizarea a avut și va avea încă și în viitor mare influință asupra formării cursurilor acestora. Mai departe fiindcă situația nelămurită a unora din aceste datorii a fost piedeca perfectuării împrumutului de stabilizare.

Datoria antibelică emisă între anii 1883/1913 aproape în întregime în *Lei aur* este de circa Lei 1.400,000.000.

Din aceasta serviciul datoriei publice române a stampilat ca deținute de cetățeni ai statelor amice și neutre:

In Anglia Lire St.	249.780 =	Lei	6,299.500
„ Italia „ It.	3,800.000 =	„	3,800.000
„ Franța Frcs. Fr.	380,000.000 =	„	580,000.000
„ Belgia „ B.	109,000.000 =	„	109,000.000
		cca Lei	500,000.000

Plata dobânzilor și titlurilor eșite la sorși a acestor datorii se face în moneda țării în care s'a făcut stampilarea, diferența de curs între valoarea Leului hârtie și moneda respectivă fiind prevăzută în buget. Situația acestor datorii încă nu este lămurită, deoarece deținătorii titlurilor pretind plata în Lei aur.

Totasesemenea se pretinde plata în Lei aur a titlurilor rămase neștampilate (afătoare în mâna cetățenilor statelor foste dușmane) în valoare totală de cca Lei 420,000.000. Acestea în mare parte sunt deținute de Germani. În Bursa din Berlin, acestea cotează între 15—18% din valoarea aur. Plata cupoanelor și amortizarea acestor titluri este suspendată.

Restul titlurilor în sumă de cca Lei 480.000.000 s'au ștampilat în interiorul țării, fiind deținute de cetățeni români. Plata cupoanelor a acestora se face în Lei hârtie.

In anul 1916 s'a emis împrumutul Național de 4% din care mai sustau . . . . . Lei 373,523.800.

In anul 1919 s'a emis împrumutul Unirei de 4% din care mai sustau „ 1.078,030.000

In anul 1920 s'a emis împrumutul Refacerii de 4% din care mai sustau . . . . . „ 2.584,291.000

iar din renta împrumutului în sumă totală de L. 15.000,000.000 s'au emis până în prezent. „ 10.000,000.000

Datorii în valută străină:

In Anglia: Datorii de războiu . Lire St. 31,155.000

Rentă de consolidare . . . „ 35,000.000

Împrumut de consolidare . . . „ 2,500.000

Indemnizații Soc. Petroliferă în urma acordului cu Anglia . „ 9,978.000

Lire St. 78,633.000

In Italia: Datorii de războiu . Lire It. 245,250.000

Rentă de consolidare 6% . . . „ 36,543.000

Împrumut 7% . . . . . „ 200,000.000

Lire It. 481,793.000

In Statele Unite: Datorii de războiu Dolari 66,560,560

In Franța: Datorii de războiu . Frc. aur 525,000.000

Acestea sunt principalele datorii cunoscute de piață. În afară de acestea mai sunt datorii în legătură cu preluarea căilor ferate particulare, la Bca Națională, despăgubiri de războiu, provenite din lichidarea fostei împărății Habsburgice, a școalelor din Brașov, rentele perpetue, bonurile de rechiziții, datorii flotante etc.

Cu acestea ne vom ocupa în alte articole viitoare.

București.

Remizier.

Cămătăria uzurară.

Acțiunea Băncii Naționale pentru reducerea dobânzilor *in parte* a reușit pe deplin, anume băncile mari dela particulari percep o dobândă de 18% la scont și 20% maximum după împrumuturi în cont-curent.

În ceea ce privește creditele acordate de băncile mari băncilor mici, băncile creditoare n'au putut și nici nu pot accepta întocmai punctul de vedere al Băncii Naționale de a reduce interesele la 10% respective 12% maximum. Cu toate aceste băncile mari, caută să satisfacă în marginile posibilităților dezideratul just al Băncii Naționale, reducând la minimum posibil dobânda după creditele acordate băncilor mici, ca și ele la rândul lor să perceapă dobânzi mai modeste după împrumuturile acordate clientelei lor.

Ori cu durere aflăm că unele bănci mici din Ardeal și și din celelalte provincii nu au înțeles gestul marilor bănci, cari au redus dobânzile după creditele acordate băncilor mici întru atâtă că se privează de orice beneficiu, în schimb așteaptă ca aceste bănci mici să perceapă dobânzi mai omenoase. Sunt bănci cari și azi percep dobânzi de 36—40%.

Asemenea bănci trebuiesc reglementate. În primul rând Banca Națională va trebui să intervie în mod energic, retrăgând orice sprijin dela o asemenea bancă!

Dobânzile au scăzut nu atât în urma acțiunii Băncii Naționale, mai ales că sporirea reescontului până în prezent nu s'a realizat, cât mai mult în urma împrejurărilor schimbate: criza de plasament a provocat o oareși care abundență de numerar, iar în urma stabilității de fapt a monetei noastre, se infiltrează pe piața noastră capitalul străin, adevărat într'o măsură mai mică. Toate acestea au provocat scăderea intereselor.

Intervenția Băncii Naționale în asemenea cazuri unde de fapt există „spiritul de speculă” trebuie să se manifeste.

Dar și băncile mari, cari acordă credite băncilor mici, au să controleze cu ce dobândă se plasează de către băncile debitoare aceste credite, în caz de nevoie au să aplice sancțiunea convenită: retragerea oricărui credit și din partea lor.

Banca „Nădlăcana” Nădlac.

Banca aceasta, situată la frontiera de vest a țării, a împlinit deja înainte de războiu un rol important în viața poporului nostru din Ciănad, la a căruia fortificare, pe teren economic, a contribuit extraordinar de mult.

Deși cu mijloace proprii, relativ modeste, pe vremuri, „Nădlăcana” totuși a putut conlucra, în cei 30 de ani trecuți, în mod efectiv la înmulțirea proprietății

fonciare a Românilor din Nădlac și jur. Prin „Nădlăcana” număroase și întinse moșii maghiare și evreomaghiare, au trecut prin cumpărare în mâni românești (moșiile Contelui Szapári, ale proprietarilor Radetzki, Becker, Nussbaum, Kaufmann etc.) întărind și din punct de vedere național elementul românesc dela graniță.

Intemeiată la 1898, cu un capital social inițial de Lei 64.000 azi „Nădlăcana” are, conform bilanțului, ce-l publicăm în numărul de față, un capital soc. de Lei 6 milioane, active totale de Lei 30,918.920 și la un venit brut de Lei 3,238.507, un beneficiu net de Lei 1,583.125, activele arătând față de 1926 un spor de peste Lei 3,000.000, iar venitul brut un spor de Lei 500.000, Beneficiul net se menține la nivelul celui din a. tr.

Pozițiile principale ale activelor sunt: Scont (cu giranți) Lei 15,100.000 rotund, Scont cu acop. hip. Lei 9,000.000 rotund și Cont-Curent Lei 3,600.000 rotund, tot poziții, ce dovedesc o imobilitate corespunzătoare a activelor.

Ce privește pozițiile pasive constatăm la Rezerve un spor de peste Lei 300.000, față de anul trecut și reprezentând suma de peste Lei 2½ milioane. Asemenea prezintă o creștere de rotund Lei 2 milioane Depunerile spre fructificare, a căror stare este Lei 10½ mil. rotund. Din suma aceasta abia 1.70% sunt depuneri la vedere, iar restul cu termne de abdicere.

Interese restante nu sunt calculate la active, suma căroră, împreună cu subevaluarea imobilelor proprii, prezintă o importantă sumă de rezerve latente.

Consfătuirea deponenților Băncii „Victoria” Arad.

La 21 l. c. deponenții și acționarii băncii „Victoria” au ținut o consfătuire într'un local al Primăriei orașului Arad.

Sedința a fost deschisă de dl Dr. Cornel Iancu, avocat în Arad care a arătat scopul întrunirii, precum și punctul de vedere al Consistorului ortodox român din Arad, unul dintre principalii interesați, rugând asistența să adopte o atitudine comună față de bancă, și nizuind ca să salveze „Victoria” cu orice preț. În urmă dl Dr. Teodor Pap avocatul băncii „Victoria” a comunicat condițiunile de asanare impuse de Banca Națională a României, publicate în ultimul nostru număr, demonstrând că interesul deponenților este asanarea institutului și nici decât lichidarea sau declararea lui în stare de faliment.

Dl Dr. Hotăran Victor avocat în Arad a accentuat responsabilitatea actualului Consiliu de administrație care s'a abătut dela drumul croit de fondatorii instituției: sprijinirea agricultorilor, micilor meseriași și industriași, acordând împrumuturi cu un procent mai

reduc. În loc de aceasta s'au avântat în tot felul de afaceri comerciale, finanțând întreprinderi pe lângă o dobândă de 30—36% anual, acordând în același timp dobânzi exagerate și după depuneri. Dat fiind vina și responsabilitatea consiliului, Dsa este împotriva subscripției de acțiuni noi cu prioritate de către membrii actualului consiliu, în sumă de 15 milioane Lei, căci prin aceasta membrii actualului consiliu și-ar asigura preponderanță în conducere și pentru viitor. Aceasta sumă direcțiunea actuală trebuie să o verse băncii ca acoperire pentru fondurile pierdute. La urmă propune constituirea unei delegațiuni a deponenților care să trateze cu conducerea actuală a băncii precum și cu băncile asanatoare.

Dl Brutus Păcurar prim-secretarul Camerii de Comerț din Arad a arătat foarte bine că imobilizarea „Victoriei” este cauzată nu numai de greșelile conducerii, ci și de criza economică generală și în special de lipsa de numerar de pe piața României, — și că deponenții în interesul lor trebuie să accepte condițiunile impuse de Banca Națională.

După cuvântările dlor Dr. Gropsian și Dr. Vasile Cucu s'a acceptat propunerea dlui Dr. V. Hotăran, alegând o delegație a deponenților care să trateze cu conducerea actuală a băncii „Victoria” precum și cu băncile cari o sanează. Delegația este compusă din dnii Dr. Cornel Iancu, avocat, Dr. Victor Hotăran, avocat, Dr. Vasile Cucu, prim medic orășenesc, Constantin Teodorescu, profesor, Emil Negru, farmacist și Dușan Gyermek.

Până la încheierea revistei, credem că deponenții au acceptat întocmai condițiunile de asanare și n'au refuzat jertfa cerută din partea lor. Repetăm cele spuse în numărul nostru trecut. Este în interesul deponenților asanarea institutului, căci falimentul s'au lichidarea ar aduce pagube mari deponenților sau poate chiar pierderea întregii lor economii. Jertfa cerută de la deponenți nu-i așa de mare, interesele mici (6%) se compensează cu cele exagerate acordate până acum după depuneri, și care a fost una dintre cauzele crizei.

Accentuăm și acum că asanarea „Victoriei” este și un interes național, și suntem convinși că deponenții pe lângă apărarea intereselor lor particulare se vor nizuși, ca să salveze „Victoria” cu orice preț și cu orice jertfă!

Pe de altă parte să nu se uite, condițiunile de asanare nu sunt formulate de actuala conducere a băncii, ci sunt condițiunile impuse de Banca Națională și de celelalte două bănci cari iau parte la asanarea „Victoriei”. Aceste condițiuni au fost formulate după o cercetare minuțioasă a stărilor dela „Victoria”.

Acum nu-i momentul să se discute responsabilitățile conducerii pentru trista situație în care a ajuns banca. Înainte de toate trebuie salvată banca, să i se dea posibilitatea de a se reface!

Dacă s'a trecut peste partea aceasta mai grea a problemei, atunci desigur vinovații trebuie să răspundă pentru faptele lor, să supoarte toate consecințele nu numai morale, dar și materiale pentru toate daunele cauzate.

CRONICĂ.

Necrolog. *Virgil V. Bontescu*, fostul director al Băncii Centrale pentru Industrie și Comerț, Cluj, a încetat din viață în Joia Paștilor în Sibiu și a fost înmormântat în toată liniștea în Sâmbăta Paștilor. A avut etatea de 42 ani.

Camera de comerț din Lugoj și-a constituit comitetul sub președinția dlui Aurel Crăinicescu, directorul Băncii „Albina” Sucursala Lugoj.

Uzinele de fier și domeniile din Reșița s. a. București și-au convocat adunarea generală ordinară pe ziua de 26 Mai a. c.

Acțiunile trebuie depuse, de ceice voiesc să participe la adunarea generală, până la 16 Mai a. c. În Ardeal acțiunile pot fi depuse: Cluj la Banca Agrară; Sibiu la Banca „Albina” și în Timișoara la Sucursala Băncii Românești.

Banca „Patria”, bancă pentru Credit, Comerț și industrie s. a. Blaj și-a ținut adunarea generală la 18 April fiind de față 88 acționari, cari reprezentau 16.265 acțiuni (adecă 67.7%) din totalul acțiunilor emise de bancă, cu 3999 voturi;

Adunarea a decurs în mijlocul unui interes extraordinar în cea mai perfectă armonie și după interesante discuții raportul și propunerile Consiliului de Administrație au fost primite cu unanimitate.

Dividenda băncii a fost fixată la 50 Lei netto, votându-se pentru scopuri culturale și filantropice suma de Lei 62.822.38.

Reîntregirea Consiliului s'a făcut re alegându-se aceiași membrii, cari urmau să iasă în urma vechimii. Au fost deci realeși dnii: Dr. Ambrosiu Chejeanu, canonic metropolitan, Dr. Ionel Pop, avocat, Cluj, Alexiu Pop, șef-contabil la Administrația Centrală Capitalară și Traian Novac, comerciant, Blaj.

Numărul voturilor întrunite de cei aleși: 13.057 din totalul de 15.688 (3922×4) voturi exprimate.

Noul Consiliu de Administrație s'a constituit re alegând de președinte pe dl *Dr. Victor Macaveiu* și de vicepreședinte pe dl *Dr. Ambrosiu Chejیانu* ambii canonic metropolitani.

Casa generală de economii, Sibiu, frunțașă bancă săsească, fondată la 1841, și-a încheiat

bilanțul pe 1927 cu active totale de Lei 712,118.216 și la un venit brut de Lei 38,800.000 rotund, cu un beneficiu net de Lei 12,600.000 rotund.

Din acest beneficiu distribuie: 15% dividend, fondului de rezervă Lei 3,600.000 rotund și pentru scopuri de binefacere 1,500.000.

Institutul de credit fonciar, Sibiu, altă bancă săsească de frunte, fondată la 1872, și-a încheiat ultimul bilanț pe 1927 cu active totale de Lei 485,200.000 rotund cu un venit brut de Lei 55,300.000 rotund și cu un beneficiu net de Lei 8,900.000 rotund.

Pentru dividend a distribuit rotund Lei 7 mil., fondului de rezervă Lei 3,050.000 și pentru scopuri culturale și de binefacere rotund Lei 1,700.000.

Reforma bancară în Ceho-Slovacia. Este în pregătire o lege, prin care băncile sunt obligate să publice bilanțuri trimestriale.

Aceiași lege enunță, că tantiemele, ce le încasează directorii sau membrii consiliului de administrație ale băncilor, dela alte bănci sau întreprinderi, în calitate de reprezentanți ai băncii lor proprii, revin băncii reprezentate.

Legea pentru reglementarea comerțului bancar în Polonia. La 22 Martie a. c. a intrat în vigoare noua lege bancară în Polonia. Dispozițiunile principale sunt următoarele: Nu se admit societăți cu răspundere limitată, iar cele în ființă trebuie să lichideze într'un anumit termen. Capitalul minim al unei bănci trebuie să fie 2.5 milioane zloți în Varșovia, 1.5 milioane în Cracovia, Lemberg, Posnan, Kattovice. Capitalul minim al unei bănci ipotecare trebuie să fie 5 milioane zloți. Controlul băncilor se exercită de Ministerul de interne, cheltuelile sunt suportate de bănci, — într'o măsură ce se fixează de minister. În cazul când se constată că o bancă are o activitate contrară legilor statului sau intereselor publice, ministerul poate numi în contul băncii un comisar pentru a supraveghia activitatea direcțiunii băncii; să retragă concesiunea; să ordone lichidarea băncii; să-i retragă dreptul de a exercita numai unele ramuri a comerțului bancar.

Până la finea anului curent toate băncile au să-și modifice statutele în sensul dispozițiunilor legii de față. Băncile străine pot să-și creeze sucursale pe întreg teritoriul Poloniei, numai cu autorizațiunea Ministerului de finanțe.

Noui trimiteri de aur din Statele Unite în Europa. Din New-York se anunță, că la 14 April a. c. s'a expedit un nou transport de aur din America la Paris în valoare de 12 milioane Dollari.

Aurul este din stocul depozitat pentru contul Băncii Franței.

O altă cantitate de aur în valoare de 3 mli. Dollari s'a expedit pentru Polonia.

Cooperațiunea economică anglo-americană. În vederea cooperării intime a industriei și comerțului anglo-american s'a creiat o mare societate cu numele: „The Finance Co. of Great Britain and America“ cu un capital de 2,040.000 lire sterline, având de președinte pe Sir Alfred Mond, unul dintre fruntașii industriei engleze. În consiliul de administrație între alții sunt dñii Albert Harry Wiggiss dela Chase National Bank și Marquess of Reedeng, fostul vicerege al Indțiilor. Din partea americanilor în comitetul de direcție face parte între alții, dl Charles M. Schwab dela Steel Corporation și oțelăriilor Bethlehem. Noua societate are de scop finanțări comerciale și industriale, și în continentul Europei în colaborare cu alte grupuri financiare.

Stabilizarea în Jugoslavia se face pe cursul de 9 franci și 13 centime elvețiene egal cu 100 Dinari.

Jugoslavia a obținut în scopul stabilizării monetei sale un împrumut extern de 50 mil. Lire sterline, numit: „Imprumut de stabilizare și pentru lucrări publice“.

Exportul scândurilor din România pentru Palestina. Palestina expoartă multe portocale (de Iaffa), astfel are nevoie de multe scânduri pentru confecționarea lăzilor necesare ambalajului portocalelor. În acest sezon, până în prezent, Palestina a importat dela noi 600 mii lăzi, din Austria 300 mii, din Jugoslavia 200 mii, din Rusia 800 mii lăzi. În total 1,900.000 lăzi. În comparație cu anul trecut acest import de lăzi arată o scădere de 25% pentru scândurile din Austria și 50% pentru cele din România. În schimb importul lăzilor din Rusia a crescut considerabil, ocupând 50% din totalul fabricațiunii lăzilor. Cauza micșorării importului de cherestea dela noi este sindicalizarea principalilor furnizori de scânduri pentru confecționarea lăzilor din România cu cei din Austria, ridicând prețurile aproape cu 20%.

Numărul automobilelor în România și statele balcanice. Cele mai multe automobile are România, având 18.677 automobile și 1000 motociclete. În locul al doilea stă Grecia cu 17.300 automobile și 1050 motociclete. Urmează Jugoslavia cu 8900 automobile de persoane, 1580 autocamioane și 3100 motociclete, din acest număr în Belgrad sunt 1600 care are o populațiune de 240.000. Bulgaria la 3.5 milioane locuitori revin 2265 automobile și 400 motociclete. În fine Albania cu 800.000 locuitori are 433 automobile. Dintre toate țările europene România ocupă locul al 19-lea, Grecia al 20-lea, Jugoslavia al 22-lea, Bulgaria al 24-lea, iar Albania ultimul loc.

Adunări generale

au convocat, respective au ținut următoarele bănci și întreprinderi:

„Agricola“ Hunedoara	la 18 Aprilie 1928
„Economia“ Rupeni-(Cohalm)	29 „ ”
„Nădlăcana“ Nădlac	21 Mai „ ”
„Reșița“ București	26 „ ”

Dividendele

ce plătesc băncile și întreprinderile pe anul 1927.

„Ajutorul“ Șeica Mare	20 ⁰ / ₁₀₀ Lei	20— net
„Albina“ Sibiu	24 ⁰ / ₁₀₀ „	120— „
„Ardeleana“ Orăștie	20 ⁰ / ₁₀₀ „	100— „
„Armonia“ Cincul mare	20 ⁰ / ₁₀₀ „	100— „
„Auraria“ Abrud	30 ⁰ / ₁₀₀ „	30— „
„Banca Agrară“ Cluj	8·5 ⁰ / ₁₀₀ „	85— „
„Banca Carpaților“ București	11·48 ⁰ / ₁₀₀ „	61·50 „
„Banca Centrală“ Cluj	12 ⁰ / ₁₀₀ „	25·50 „
„Banca Comercială Italiană“ și Rom.“ București	12·30 ⁰ / ₁₀₀ „	57·40 „
„Banca Națională a României“ București	74·8 ⁰ / ₁₀₀ „	374— „
„Banca Poporală“ Caransebeș	20 ⁰ / ₁₀₀ „	100— „
„Banca Poporală“ Dej	14·8 ⁰ / ₁₀₀ „	37— „
„Banca Românească“ București	17·2 ⁰ / ₁₀₀ „	86— „
„Banca Viticolă“ București	12·3 ⁰ / ₁₀₀ „	61·50 „
„Cetatea“ Brașov	10 ⁰ / ₁₀₀ „	50— „
„Codreana“ Băsești	24 ⁰ / ₁₀₀ „	12— „
„Cordiana“ Fofeldea	30 ⁰ / ₁₀₀ „	30— „
„Crișana“ Brad	20 ⁰ / ₁₀₀ „	100— „
„Câmpiana“ Mociu	22 ⁰ / ₁₀₀ „	44— „
„Concordia“ Gherla	15 ⁰ / ₁₀₀ „	7·50 „
„Dacia Traiană“ Sibiu	16 ⁰ / ₁₀₀ „	32— „
„Decebal“ Deva	30 ⁰ / ₁₀₀ „	15— „
„Economul“ Cluj	17 ⁰ / ₁₀₀ „	17— „
„Furnica“ Făgăraș	24 ⁰ / ₁₀₀ „	120— „
„Goronul“ Aiud	18 ⁰ / ₁₀₀ „	36— „
„Grănișterul“ Dobra	16 ⁰ / ₁₀₀ „	8— „
„Maramureșiana“ Sighet	20 ⁰ / ₁₀₀ „	85— „
„Minerva“ Beclean	20 ⁰ / ₁₀₀ „	100— „
„Mureșiana“ Reghin	20 ⁰ / ₁₀₀ „	17— „
„Olteana“ Viștea de jos	20 ⁰ / ₁₀₀ „	40— „
„Oravițana“ Oravița	10·5 ⁰ / ₁₀₀ „	51— „
„Prima Ardeleană“ Cluj	10·5 ⁰ / ₁₀₀ „	51— „
„Poporul“ Săliște	22 ⁰ / ₁₀₀ „	22— „
„Progresul“ Ilia	14 ⁰ / ₁₀₀ „	7— „
„Reconstrucția“ București	11 ⁰ / ₁₀₀ „	55— „
„Sebeșana“ Caransebeș	12 ⁰ / ₁₀₀ „	12— „
„Sebeșana“ Sebeș-Alba	20 ⁰ / ₁₀₀ „	100— „
„Sălăgiana“ Jibou	32 ⁰ / ₁₀₀ „	160— „
„Sătmăreana“ Seini	12 ⁰ / ₁₀₀ „	12— „
„Șercăiana“ Șercaia	24 ⁰ / ₁₀₀ „	24— „

„Silvania“ Șimleul-Silvaniei	20 ⁰ / ₁₀₀ Lei	10— net
„Soc. Naț. de Credit Ind.“ Buc.	23·80 ⁰ / ₁₀₀ „	119— „
„Soc. Naț. de gaz metan“ Buc.	— „	28·30 „
„Someșana“ Dej	20 ⁰ / ₁₀₀ „	20— „
„Tehnica Română“ București	10·2 ⁰ / ₁₀₀ „	51— „
„Tibleșana“ Reteag	12 ⁰ / ₁₀₀ „	60— „
„Vatra“ Cluj	12 ⁰ / ₁₀₀ „	24— „
„Voileana“ Voila	10 ⁰ / ₁₀₀ „	50— „
„Vulturul“ Tășnad	18 ⁰ / ₁₀₀ „	90— „
„Sentinela“ Nova Selo (Satul nou) Iugoslavia	40 ⁰ / ₁₀₀ „	10 dinari.

„VLĂDEASA“

instituit de credit și economii soc. pe acții în Huedin.

Concurs.

Pentru ocuparea unui post de

Contabil

la Institutul de Credit și Economii „Vlădeasa“ Sucursala Jibou, Jud. Sălaj, prin această publică concurs.

Doritorii de a ocupa acest post sunt rugați a-și înainta ofertele dimpreună cu pretensiunile de salariu cel mai târziu până la 15 Mai a. c., la Centrala Huedin.

Dela reflectanți se cere să fie absolvent de școală superioară de comerț ori licențiat al Academiei Comerciale.

Huedin, la 19 Aprilie 1928.

Consiliul de Administrație.

Industria Ceramică S. A. Sibiu.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai Soc. INDUSTRIA CERAMICĂ S. A. Sibiu, sunt invitați prin aceasta, conform § 18 din statute, la

I-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Sibiu, *Sâmbătă, 5 Maiu 1918, la orele 2 p. m.*, în localul societății din Str. Pintenului 36 cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Raportul Consiliului de Administrație și citirea bilanșului anului 1927.
2. Raportul Comitetului de Censori.
3. Intregirea Consiliului de Administrație.
4. „ Comitetului de Censori.
5. Eventuale propuneri.

Consiliul de Administrație.

„NĂDLĂCANA“

institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Nădlac.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii, societate pe acțiuni „NĂDLĂCANA“, se invită prin prezenta, conform art. 18 din statute la

a XXX-a adunare generală ordinară

care se va ține în Nădlac, la 21 Mai 1928, în localul băncii la orele 11 a. m.

OBIECTELE:

1. Constituirea.
2. Raportul anual al Consiliului de Administrație, raportul Comitetului de Censori și bilanțul anului de gestiune 1927.
3. Distribuirea profitului net realizat conform bilanțului.
4. Modificarea art. 30, 36, 38, 39 și 40 din statute.
5. Fixarea jetoanelor de prezență.
6. Alegerea alor 3 membri în Consiliul de Administrație.

Nădlac, la 19 Aprilie 1928.

Consiliul de Administrație.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1927		Pasiva.	
	Lei b.				Lei b.
Casa în numerar	1,005.817-21	Capital societar			6,000,000-—
Gir la Banca Națională a României	20.000-—	Fond general de rezervă*)	1,650.971-28		
Escont	24,141.121-—	„ special de rezervă	55.000-—		
Imprumut în cont-curent	3,586.136-51	„ de pensuni**)	813.666-14		
Efecte publice proprii	763.684-28	„ de amortizări	27.380-—	2,546.917-42	
Efectele fondului de pensii	795.470-—	Depuneri spre fructificare		10,541.622-54	
Imobile	530.114-—	Depozite		174.153-93	
Mobilier	70.000-—	Reescont la Bca Naț. a Rom. și la diverse bănci		7,682.505-—	
Diversi debitori	6.978-25	Conturi-curențe		1,788.831-22	
		Dividendă nereclamată		40.000-—	
		Interese cuvenite anului viitor		561.261-14	
		Profit curat		1,583.125-—	
	30,918.921-25				30,918.921-25
		*) cu dotația anului curent 1,779.283-78			
		**) „ „ „ „ 877.722-39			

Debit.		Conturi de ordine		Credit.	
	Lei b.				Lei b.
Contul Garanții de gestiune	925.600-—	Contul Depunători de efecte		2,984.692-50	
„ Valori în păstrare	1,108.900-—				
„ Efecte spre păstrare	16.592-50				
„ Efecte în gaj și acop.	933.600-—				
	2,984.692-50				2,984.692-50

Debit.		Contul Pierdere-Profit la 31 Decembrie 1927		Credit.	
	Lei b.				Lei b.
Spese de administrație	1,232.954-10	Dobânzi și comisioane		3,157.688-61	
Contribuțiuni	387.458-76	Venite dela efecte		80.821-25	
Chirie	7.600-—				
Amortizamente	27.380-—				
Profit net	1,583.125-—				
	3,238.507-86				3,238.507-86

Nădlac, la 31 Decembrie 1927.

Pentru contabilitate: **Tinca Petru**, Pribeagul m. p., expert-contabil.

Director executiv: **Aurel Sterca Șaluța** m. p., expert-contabil.

Ludovic Jambrik m. p., contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Nicolae Chicin m. p., președinte. **Gheorghe Adam** m. p. **Aureliu Petrovicu** m. p. **Nicolae Gheran** m. p.
Dimitrie Micu m. p. **Ivan Bujna** m. p. **Nicolae Morariu** m. p. **Dimitrie Roșcău** m. p. **Gligor Vidican** m. p.

COMITETUL DE CENSORI:

Subsemnatul Comitet de censori am examinat contul prezent și l-am aflat în regulă și în deplină consonanță cu registrele institutului.

Virgil Antonescu m. p., președinte. **Ioan Mercea** m. p., v. președinte. **Gheorghe Petrovicu** m. p. **Uroș Totorean** m. p.
Dimitrie Mica m. p. **Ioan Vătășianu** m. p., revizor expert al „Solidarității”.